
Obsah

Slovo úvodem	9
Zkratky a vysvětlivky	11
1. Vlastnictví a jiná majetková práva	
územních samosprávných celků a jejich výkon	13
1.1 Stručně k historii	13
1.2 Vlastnictví a obce (kraje) jako jeho subjekty	16
1.2.1 Vlastnictví obecně a vlastnictví obcí (krajů)	16
1.2.2 Obce (kraje) jako subjekty vlastnického práva ...	20
1.3 Jiná majetková práva obcí (krajů) než právo vlastnické	25
1.4 Výkon vlastnického práva a jiných majetkových práv obcí (krajů)	26
2. Vykonavatelé vlastnického práva a jiných majetkových práv územních samosprávných celků	29
2.1 Organizační složky obcí a krajů	30
2.1.1 Vymezení	30
2.1.2 Postavení a rysy	31
2.1.3 Zřízení a zrušení	34
2.1.4 Jednání jménem obce (kraje)	37
2.2 Příspěvkové organizace obcí a krajů	40
2.2.1 Vymezení	40
2.2.2 Postavení a rysy	41
2.2.3 Zřízení, změny a zrušení	46
2.2.4 Jednání svým jménem	51
2.3 Svazky obcí	54
2.4 Přeměna organizací v působnosti obcí hospodařících s majetkem státu	57
2.5 Veřejné právnické osoby v působnosti obcí a krajů (téma „pro budoucnost“)	60
2.6 Městské obvody (městské části) územně členěných statutárních měst	64

3. Vymezení majetku územních samosprávných celků	69
3.1 Současné pojetí majetku obcí a krajů	69
3.1.1 Majetková práva příspěvkových organizací obcí a krajů	71
3.2 Hmotný a nehmotný majetek	71
3.2.1 Nemovité a movité věci	72
3.3 Jiná třídění majetku	74
3.4 Závazky (dluhy) obcí a krajů	76
3.4.1 Závazky (dluhy) příspěvkových organizací obcí a krajů	77
4. Nabývání majetku územními samosprávnými celky	80
4.1 Smluvní nabývání	81
4.1.1 Bezúplatné smluvní nabývání	81
4.1.2 Úplatné smluvní nabývání	84
4.1.2.1 Zadávání veřejných zakázek	85
4.1.2.2 Exkurz ke koncesnímu zákonu	111
4.2 Nabývání jinými způsoby	113
4.2.1 Nabývání zákonem	115
4.2.2 Nabývání na základě zákona	120
4.2.3 Nabývání děděním ze závěti, odkazem nebo na základě dědické smlouvy	128
4.2.4 Nabývání rozhodnutím příslušného orgánu	129
5. Hospodaření s majetkem obcí a krajů	132
5.1 Vymezení a podstata	132
5.2 Základní povinnosti při hospodaření	134
5.2.1 Povinnost využívat majetek účelně a hospodárně v souladu se zájmy a úkoly obce (kraje) vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti	134
5.2.1.1 Omezení užívání majetku	137
5.2.2 Povinnost vést majetek v evidenci	141
5.2.2.1 Povinnost vést majetek v účetnictví a provádět jeho inventarizaci	142
5.2.2.2 Povinnost nechat evidovat nemovitý majetek v katastru nemovitostí	163

5.2.3	Povinnost pečovat o zachování a rozvoj majetku	168
5.2.3.1	Údržba majetku	168
5.2.3.2	Opravy a úpravy majetku	171
5.2.3.3	Fyzická ochrana majetku	172
5.2.4	Povinnost chránit majetek před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení	176
5.2.4.1	Jiné neoprávněné zásahy do vlastnického práva	181
5.2.4.2	Ochrana pohledávek	182
5.2.5	Povinnost trvale sledovat, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky, a zabezpečit, aby nedošlo k promlčení nebo zániku z nich vyplývajících práv	186
5.2.5.1	Uplatňování pohledávek	187
5.2.5.2	Vymáhání pohledávek	188
5.2.5.3	Povinnost požadovat úroky z prodlení nebo poplatků z prodlení a sjednané smluvní sankce	191
5.2.6	Povinnost rozhodnout o nepotřebnosti majetku a naložit s nepotřebným majetkem způsoby a za podmínek stanovených zvláštními předpisy	193
5.2.7	Povinnost neručit za závazky fyzických a právnických osob	196
5.3	Finanční hospodaření	198
5.3.1	Finanční hospodaření obcí a krajů	198
5.3.2	Finanční hospodaření organizačních složek obcí a krajů	202
5.3.3	Finanční hospodaření příspěvkových organizací obcí a krajů	204
5.3.4	Finanční hospodaření svazků obcí	210
5.4	Zastupování obcí „Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových“	210

6. Nakládání s majetkem územních samosprávných celků	213
6.1 Obecné vymezení a podstata	213
6.2 Nakládání s majetkem územního samosprávného celku mezi organizačními složkami a příspěvkovými organizacemi daného celku	214
6.3 Převody vlastnictví	221
6.3.1 Vymezení a základní pravidla převodů	221
6.3.2 Smluvní převod jako „výjimečný“ způsob nakládání s majetkem	222
6.3.3 Úplatnost a bezúplatnost	225
6.3.4 Schvalovací režim	229
6.3.5 Exkurz ke smluvním typům používaným k převodům	234
6.3.6 Zvláštní právní úprava převodů bytů a nebytových prostor	236
6.4 Přechody vlastnictví rozhodnutím státního orgánu	238
6.5 Přenechání majetku územního samosprávného celku do užívání jiným osobám	240
6.5.1 Vymezení a základní pravidla přenechání do užívání	240
6.5.2 Úplatnost a bezúplatnost	245
6.5.3 Schvalovací režim	247
6.5.4 Exkurz ke smluvním typům používaným k přenechání do užívání	248
6.5.5 Přenechání užívání jiné organizační složce nebo příspěvkové organizaci daného územního celku	252
6.6 Nakládání s pohledávkami, jinými majetkovými právy a majetkovými hodnotami územních samosprávných celků	254
6.6.1 Plnění ve splátkách	255
6.6.2 Postoupení pohledávky	258
6.6.3 Poměrné uspokojení pohledávky	258
6.6.4 Prominutí dluhu a dohoda o prominutí dluhu	259
6.6.5 Schvalovací režim	265

6.7	Jiné způsoby nakládání s majetkem územních samosprávných celků	266
6.7.1	Podmínky a omezení při jiných způsobech nakládání s majetkem územního samosprávného celku	266
6.7.1.1	„Veřejná podpora“	270
6.7.2	Nakládání s majetkem územního samosprávného celku, o který neprojevíly zájem organizační složky a příspěvkové organizace daného celku ani jiné osoby	272
6.8	Účast obcí (krajů) v právnických osobách a sdruženích od nich odlišných	274
6.8.1	Akciová společnost, společnost s ručením omezeným a jiné obchodní společnosti	275
6.8.2	Další právnické osoby	279
6.8.3	Společnost bez právní subjektivity	285
6.9	Exkurz k povaze „schválení“ podle zákona o obcích (zákon o krajích) a k povaze „souhlasu“ podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů	287
7.	Odpovědnost při hospodaření s majetkem územních samosprávných celků	292
7.1	Odpovědnost za porušení povinností při hospodaření s majetkem územního samosprávného celku	292
7.1.1	Odpovědnost fyzických osob	292
7.1.1.1	Trestněprávní odpovědnost	292
7.1.1.2	Pracovněprávní odpovědnost	293
7.1.2	Odpovědnost příspěvkových organizací obcí a krajů	294
7.1.3	Odpovědnost obcí, krajů a svazků obcí	296
7.2	Odpovědnost za škodu	299
7.2.1	Odpovědnost za škodu vzniklou územnímu samosprávnému celku	299
7.2.1.1	Odpovědnost za škodu podle zákoníku práce	300

7.2.1.2 Odpovědnost za škodu podle občanského zákoníku	305
7.2.2 Odpovědnost územního samosprávného celku za škodu vzniklou zaměstnancům a třetím osobám	318
8. Kontrola dodržování povinností při hospodaření s majetkem územních samosprávných celků	320
9. Vzory vybraných úkonů při hospodaření a nakládání s majetkem územních samosprávných celků ...	324
Vzor č. 1 Zřízení organizační složky kraje	325
Vzor č. 2 Zřízení příspěvkové organizace obce	328
Vzor č. 3 Kupní smlouva	331
Vzor č. 4 Smlouva o bezúplatném převodu (darovací smlouva)	335
Vzor č. 5 Nájemní smlouva	339
Vzor č. 6 Nájemní smlouva	344
Vzor č. 7 Dohoda o splátkách splatného dluhu	350
Vzor č. 8 Dohoda o prominutí (zrušení) dluhu	352
Vzor č. 9a Jednostranné upuštění od vymáhání pohledávky	354
Vzor č. 9b Jednostranné upuštění od vymáhání „nepatrné“ pohledávky	356
10. Přehled nejdůležitějších ustanovení zákona č. 128/2000 Sb. a zákona č. 129/2000 Sb. majících vztah k majetku obcí a krajů	357
I. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ze dne 12. dubna 2000, ve znění pozdějších zákonů	357
II. Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení) ze dne 12. dubna 2000, ve znění pozdějších zákonů	377
Abstract	391
Citovaná literatura	393
Věcný rejstřík	395